

ГЛАС ВАЉЕВА

ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУБОТЕ.

Власник: Петар Тодоровић
председник Удружења Привредника.

ТЕЛЕФОН БР. 21.

ПРИВРЕДНО-КУЛТУРНИ ЛИСТ

— ВАНПАРТИСКИ —

Година I.

Уредник: Јован Билић, професор.

Број 1.

ПРЕПЛАТА:

за 6 месеци 25 дин.; за годину 50 дин.;
за иностранство 100 дин.

Огласи по тарифи. Чек. рачун бр. 51.218.

Наша прва реч.

Општа материјална и духовна криза данашњега доба захтева сама појаву листа „Гласа Ваљева”, који има да попуни једну осетну празнину наше средине и да задовољи многе прећне потребе садашњице. Потреба за једним гласилом привредно-културног карактера одавно се већ осећа, да би се стало на пут помености која влада у свима правцима друштвеног живота, да би се залечиле ране на народном организму, створене дугим ратовима, повратила поремећена друштвена равнотежа, средиле економске и социјалне прилике, подигло што је пало, пробудило што је учмalo, речју прикупиле сви разједињене снаге народне и упутиле путем који ће створити боље, лепше услове како појединцу тако и држави као целини.

Наша Област, једна од најмањих у нашој држави, обилује разноврсним природним богатствима. Једна су природна богатства недовољно и нерационално искоришћена, друга су нетакнута, пропадају пред нашим очима. О индустрији некаквој у нашој области нема ни помена. Сам сељак, трговац, занатлија не умеју да се снађу у новим послератним приликама. Приватна иницијатива чини све што може, а меродавни фактори не указују потребну пажњу привреди, трговини, коју она заслужује. Зато се код нас време слабо ценi, здравље и богатство немилице се расипа, наш свет, непросвећен и неупућен, рђаво живи, нерационално ради, не зна да се користи техничким изумима културе, да за краће време, са мање радне снаге, постигне веће користи; уз то не уме ни у чему да штеди. На жалост, у држави не воде прву реч они који

су најпознанији, који највише привређују — земљорадници, занатлије, радници, трговци, индустријалци, они друштвени редови који посредно или непосредно најаче учествују у подизању привреде као основе националног богатства сваке државе, и отуда је све што се ради површно, несистематско, мало конструктивно, корисно и добро.

Према томе, задаци нашега листа биће многоструки. „Глас Ваљева” мора бити израз живота и тежњи ка напретку наше Области; глас жеља и потреба народних; слободна трибина са које ће се, гласно, јасно и поштено, широм наше Области и ван њених граница, чути поучна и критична реч, која ће жигосати зло наше средине, упутити цео привредни свет рационалнијем раду, штедњи, разумнијем животу и свему што ће наш народ духовно просветити, економски ојачати. Изнад свега „Глас Ваљева” тражиће да закон буде највиша воља у држави, истицаће опште надличним; пропагираће подизање индустрије, отварање рудника, фабрика за прераду сировина, помагаће све што би користило напретку села и вароши.

Ето шта је, углавном, сврха нашега листа. Уверени смо да ће нас у извођењу програма листа помоћи сви трезвени људи у нашој Области и ван ње, и да ћемо радећи за добро свих нас, одужити се најбоље народу из кога смо поникли и нашој грађанској дужности. Знамо да овај рад тражи напор, много активности, велику веру у успех и победу. Стараћemo се да све дамо и учимо у границама наше моћи, не тражећи похвале, ни аплауза; радићемо својски, с пуно воље, а колико ћемо урадити, време ће показати. На путу противу зла, незаконитости, духовне и материјалне покварености, изврнутих појмова и схватања, друштвеног неморала, и неуравнотежености, нерационалног рада, распикућства, биће нам једина мисао водића да будућност припада само привредно богатим и културно јаким народима!

Први Конгрес пољопривредника и пријатеља привреде из целе Ваљевске Области.

Овај први конгрес пољопривредника наше области одржан је у сали овд. жупаније 10. и 11. јуна 1928. г. Говорници и референти подвукли су да је уопште пољопривреда у нашој области на дosta ниском ступњу у свима гранама, и да је неопходно потребно и крајње већ време обра-

тити највећу пажњу да се она унапреди по угледу најнапредне пољопривредне земље у Европи. После дуже дискусије о пољопривредним проблемима, конгрес је донео резолуцију у којој је истакао мере и начине рада за унапређење пољопривреде у Ваљевској Области. Резолуција гласи:

1. Организација рада.

При Обласном Одбору потребно је установити *Пољопривредни Савет*, чији ће задатак јити, да израђује програме рада у детаљу и да води надзор о њиховом извршењу. У тај Савет треба да уђу представници Обласног Одбора, државни и обласни пољопривредни референт, обласни ветеринарски референт, потребан број стручњака у првом реду пољопривредних наставника и других лица, један члан месне пољопривредне подружине и задруге и један члан — представник трговачких организација. Пословник о своме раду Савет има да изради на-инадно.

2. Стручно Обравовање пољопривредника.

У погледу стручног образовања пољопривредника ваљевске области Конгрес налази, да си се сада с обзиром на финан-

ово:

1.) Основати зимске пољопривредне школе.

2.) Краће пољопривредне течајеве за сеоске учитеље, свештенике, сеоске младиће и старијељуде при Државној Средњој Пољопривредној Школи у Ваљеву и по селима.

3.) Покретне школе за сеоске домаћице.

4.) Установити путне учитеље пољопривреде за најважније гране пољопривреде и то: у равним крајевима учитеље за ратарство, а у брдовитим учитеље за сточарство и воћарство.

Ови учитељи могу бити зими наставници зимских пољопривредних школа, а лети на терену.

За финансирање свију установа имају да дају средства област и држава, као што је случај и у другим напредним државама, а што је нарочито потребно за мале области, као што је Ваљевска област, где држава треба у одржавању тих установа да учествују бар са 50%.

3. Ратарство.

Конгрес налази да је потребно:

1.) Основати по могућству огледну селекциону станицу, у којој ће се вршити опити са разним сортама жита и других биљака, као и испитивати и одабирати сорте, које се већ налазе у народу.

2.) Настојати да се пољопривредницима омогући што лакше и јевтинije набављање срестава за сузбијање биљних болести и штеточина.

3.) Набављати семена од свих ратарских усева а нарочито пи-

ћних биљака: детелине, луцерке, грашка, граорице и др. пићних биљака и давати народу бесплатно или по сниженим ценама.

4.) Омогућити пољопривредницима што лакшу набавку савршенијих спрava и машина, како би се и они могли користити овим средствима.

5.) Основати житарске задруге и потпомагати их.

6.) Награђивати све оне пољопривреднике — узор ратаре, који се истакну у рационалној обради земље тако и употреби и примени различних ћубрива и у сузбијању биљних болести и штеточина.

4. Сточарство.

Конгрес сматра сточарство за важну грану пољопривреде у овој области, јер је она распострањено на целу област, прилике и услови за његово развијање су најповољнији. У том погледу конгрес предлаже ове мере:

најави а) Фонд.

1.) Назадак сточарства опажа се нарочито у томе што оно није типирано т. ј. немају се ни у једној његовој грани јасно одређене расе утврђене у својим економским и морфолошким особинама, те је потребно рад управити нарочито у том правцу. Главни разлог назадном сточарењу је неразумно гајење до маће стоке свих врста, те је потребно нарочито обратити пажњу на одабирање, исхрану и смештај.

2.) У погледу одабирања држати се у главном постојећег материјала, а као помоћни пут употребити укрштање са страним познатим расама. Конгрес у погледу одабирања сматра најчешће важно лиценцирање стоке, те предлаже да се уведе обавезно лиценцирање приплодних грала.

3.) Нарочиту пажњу треба обратити на исхрану стоке и у том погледу радити на распострањењу гајења пићних биљака, вештачких ливада и специјално на припремању зимске сточне хране, јер је баш у овој највећа оскудица.

4.) Највећу пажњу обратити здравственом стању стоке. У том погледу потребно је да се за сваки срез има по један ветеринар. Сав пак рад на угушивању сточних заразних болести треба да буде потпуно бесплатан за све т. ј. да се врши из јавних и самоуправних средстава, јер је свака појава заразних болести општа опасност за све.

5.) У вези с овим осигурање стоке од помора на задужној

основи једна је од врло важних мера за унапређење сточарства, те је треба практично спровести.

9.) Сточарске задруге и удружења имају специјалну вредност у раду унапређења сточарства, те њихово оснивање и рад треба нарочито потпомагати. Давање приплодне стоке у народ вршити само преко организација.

7.) Специјално за сточарство требало би основати један обласни фонд, из кога би се подмиривали материјални издаци око рада на његовом унапређењу.

б) Посебне:

1.) Коњарство.

а) Коњарство у првом реду упутити у правцу економских потреба наших села према тенским и климатским приликама појединачних крајева. За равне крајеве области треба тежити полукурвно - енглеском коњу, а у брдским крајевима полукурвном арапину. Зато је потребно, пошто је коњарство у рукама државних сргела од њих тражити за равне крајеве паствуве енглеске крви, и понију се а за брдовите паствуве арапске крви.

б) Утакмице и изложбе трке управити у правцу стварања једног коња за мешовиту употребу, вучу, польски рад и јахање.

2.) Говедарство.

а) У говедарству тежити типу комбинованих способности за млечност, месо и вучу. Овде имати нарочито у виду да је наша област колевка колубарског соја и ову пасу заложати

и усавршити је селекцијом. У ниским крајевима области уносити сименталску а у брдске монтафонску расу. При Средњој Пољопривредној Школи вршити огледе у погледу укрштања домаћег брдског говечета са монтафонским.

б) У вези са говедарством обратити нарочиту пажњу на млекарство и у том погледу оснивати и помагати млекарске задруге, а основати за област једну млекарску школу.

3.) Свињарство.

а) С погледом на економске прилике и услове гајења радити на ширењу шумадијског соја, а са развијањем млекарства где су погодније прилике уносити енглеске пасmine прилагођавајући се на тај начин експортној трговини.

б) Основати запатне центре при државним и обласним пољопривредним установама и код приватних лица за производњу приплодних грла свиња.

4.) Овчарство.

Тежити овим комбиноване способности за вуну, млеко и месо. За основицу узети домаћу овцу поправљајући је земаљским бодљим расама. При Државној средњој пољопривредној школи извршити огледе, која ће резултати бити најпогодија за ово.

5.) Живинарство.

а) У живинарству држати се домаћег материјала усавршујући га путем одабирања. Од страних раса уносити талијанке и плимес Рок, пекинку пловку и новопашарску, ендленску и тулуску гуску.

б) Основати запатне центре за производњу јаја за насад при

државним и обласним установама.

в) Нарочито искористити основне школе народне учитеље и свештенике за пропаганду бодљег живинарења.

6.) Пчеларство.

Имати у виду да је пчеларство бројно врло јако распострањено или да је примитивно, нарочито је мали број кошница са покретим саћем. Зато пропагирати кошнице са покретним саћем. Обазовати сеоске учитеље. Узети за сада једног путног наставника за пчеларство, свиларство и воћарство.

5.) Воћарство.

Конгрес констатује да се воћарство а нарочито шљиварство налази се у рђавом стању, с једне стране услед рђавог подизања и теге а са друге услед много бројних штеточина и болести које се на воћкама појављује редовно.

Предмет нарочите пажње у воћарству у последње време постало је шљива, јер је доведена у врло критичан положај услед појаве штитасте ваши, која прети да је истисне из реда културних биљака.

Како је борбпротиву ове ваши доста тешка, то је потребно створити организацију, јер се само тако може постићи успех.

Јабука се налази у добром стању. Сорте су доста измешане међу којима има и таквих чије се помољашке особине не могу одредити. Срески расадници треба да размножавају и у народ рас

турају само оне сорте јабука и крушака, које имају велику трговинску вредност. Трговина јабука у свежем стању је врло рђава. Да се она подигне потребно је пропагирати бољу технику паковања воћа, која је до сада била рђава.

Остале су воћке заступљене у мањој мери, а већина њих само за домаћу потрошњу или неке су заступљене у трговини најужег обима.

Потребно је обратити велику пажњу на подизање крушака, дуња, ораха, кајсија, бресака и других воћака, јер су услови за њих повољни и могу да представљају велики народни капитал у толико пре што је шљив у питању.

Начин и средства за суабијање шљивине штитасте ваши.

1.) Да се обрати највећа пажња на правилно неговање шљиве.

2.) Да се сељаку створе могућности да по јевтиној цене добије опробане апарате против ваши и то на следећи начин:

а) Ослободити увозне царине све опробане апарате и прскалице.

б) Створити обласни фонд за борбу против штитасте ваши, који треба да је на основи сељачких улога, помоћи Министра Пољопривреде и Вода, Оblasnog Одбора и других културних установа.

Прерада воћа.

Конгрес констатује да воћари ове области не умеју довољно прерадити воће на здравој и хигијенској основици, те је потребно да воћари из целе области одмах приступе оснивању

Земаљске Задруге за безалкохолну прераду воћа у Ваљеву и месних Задруга са истим циљем по сеоским општинама.

Стога умолити Краљевску Владу и Народну Скупштину да пружи Земаљској Задрузи за безалкохолну прераду воћа у Ваљеву следећу материјалну помоћ.

1.) Да се Земаљској Задрузи додели кредит од 500.000 динара а највише са 5% интереса за пет година у сврху набавке справа, апарата и осталог за исти циљ.

2.) Да се задрузи пружи прва помоћ у суми од 200.000 дин. за израду задужног подрума.

3.) Да све државне и самоуправне пољопривредне установе имају првенствено од грожђа и воћа спровољати безалкохолне производе.

4.) Увести наставу за безалкохолну прераду воћа по свима стручним школама, и

Што више потпомагати и оснивати кредитне производијачке и остале задруге".

Резолуција је достављена свима којима треба и желети је да је меродавни прихвате и приведу у дело. Јер пољопривреда је основ свеколиког богатства нашега народа. Од ње живе сви: и држава, и сељак, и трговац, и чиновник. Само бојазан је, како се код нас ради, да резолуција не оде у кош, и да лепи закључци њени не остану мртво слово на хартији. А народ не живи од лепих речи, дивних идеја, већ од дела.

Занатлијски сталеж.

Занатлијски ред људи, не само у нашој вароши и у овој области, већ готово и у целој држави и својим бројем и својим уделом у привреди заузима једно врло важно место с обзиром на то што се у нашој земљи, изузимајући Словеначку и једног дела Хрватске, још није развила индустрије и модерни начин производње.

Занатлије су један врло важан чинац у привреди, јер они готово у својим радионицима подмирују сву потрошњу наше потрошачке публике како у погледу квалитета тако и у погледу квантитета.

Али све ово постиже се уз врло велике напоре, како умне тако и физичке, уз огромну потрошњу људске и нарочито деције радне снаге, јер немајући довољно капитала да се купе машине и технику примене у раду, иссрпујује се људска радна снага до крајњих граница.

Још нешто. Код нас у производњи да се запазити и ово да при појави некога новога артикла настаје код наших мајстора један период лутања како га треба урадити а то долази отуда што код нас, хвала Богу, наши меродавни још нису увидели да у данашњици сву своју пажњу треба посветити привреди и њеном уздизању и постарати се да се занатлијама притеље у помоћ на тај начин што би општина, срезови, област и држава, уз своје материјалне жртве, отворила и подизала стручне школе које би занатлијству допуњавало стручно знање у кроју, цртању, практичном ручном раду и т. д. и тако га спремило и оснапољавало за бољи и лакши живот.

Занатлије са своје стране морају вршити сталан притисак на меродавне факторе да се власници становљају овакве школе. Занатлије на то имају пуно права, јер они су давали и дају и данас све материјалне жртве, а добијали су и добијају само дужности.

А занатлије ово могу добити само организованом борбом преко свога удружења.

КРВАВИ ДОГАЂАЈ У СКУПШТИНИ.

Десило се у нашој Народној Скупштини нешто што се никде у културном свету није десило: један народни посланик, који припада једној владајућој партији, убио је народне посланнике Павла Радића и Басарића а тешко ранио г. г. Стјепана Радића, Пернара и Грађића.

У последње време — мора се признати, опозиција (Радић—Прибићевић) невиђеним никде у свету срећтима водила је борбу у скупштини: најгрубљим грдијама и свакојаким ћубретом засипали су све оне који су помагали владу.

Владајућа партија, међутим, најсунђијији типове толериала је и дозвољавала да буду њени бранци и дошло је до тога одвратног злочина који нам још једну срамоту наноси.

Демагози, који од заваде племенске живе, већ покушавају искористити овај случај да још заостре мржњу Хрвата према Србима, хотели представити да Срби мразе Хрвate. Ми најенергичније протестујемо противу те политичке племенске заваде, јер нико у Србији не одобрава убиство преставника наше браће Хрвата, већ их цео свет осуђује.

Нашије је несрећа што наш народ сва три племена престављају у парламенту и имају утицаја на управу земље безкласни, привредно неактивни елементи, који нису ни способни нити имају смисла за нешто паметније, конструктивније до само за празну ларму, грдију, тучу и убиства.

Куда ћемо нашу децу-ђаке?

Стручна Средња Текстилна Школа у Лесковцу.

Решењем Господина Министра Трговине и Индустриске 1927. године отворена је у Лесковцу стручна средња текстилна школа.

Задатак је ове школе да теориски и практично образује ваљане, спремне и самосталне:

1. Помоћнике текстилних инжењера и главних руковаоца разноврсних текстилних фабрика, занатских уметничко-текстилних радионица и мануфактурно-трговачких предузећа;

2. Чиновничко особље за текстилну индустрију и мануфактурну трговину, као и наставнике за ниже текстилне школе;

3. Високо квалифициране раденике за предење, бојадисање и апратуру.

Ова школа има ранг средње техничке школе у земљи.

Школовање је бесплатно Сви су ученици екстерни.

Настава ће у школи трајати четири године; свака школска година дели се у два семестра.

У школи предаваће се следећи предмети:

Познавање robe, Технологија предења, Технологија ткања, Текстилна хемија (белене, бојадисање, штампање и апратура), Композиција и Демонпозиција ткања, Калкулације, Стручно цртање, Механика и Електрика, Књиговодство и Кореспонденција, Хигијена и Заштита од несрећних случајева и Немачки језик.

Практичну спрему ученици ће у добијати у школским радионицима, а затим ученици ће радити у фабрикама и то: прве три године најмање четири недеље, а у четвртој години најмање шест месеци.

Упис ћака у I разред за другу (1928/29) школску годину почне 15. јуна и завршиће се 15. јула ове године. Примиће се 35 ученика од којих 10 могу бити женске. Кандидати треба да имају најмање 15 година, да су свршили с врло добрым успехом 4 разреда гимназије, реалке или одговарајуће грађанске и трговачке школе а нарочито врло добре оцене морају бити из аритметике, геометрије, физике и хемије.

Ове школске године биће уписан ћак

дне. Кандидати треба да су свршили с врло добрым успехом пет разреда гимназије, реалке или трговачке академије. За ове јаке практично предавање почиње 20. јула ове године.

Осим горе наведеног, задатак је ове школе да спрема и обичне фабричне раднике за предење и ткање као и млађи помоћници за мануфактурну трговину. У ову сарху једновремено са отварањем првог разреда биће почетак шестомесечног курса, у који ће се примати 30 ученика (10 женских) са свршеном основном школом или само да су добро писмени.

Првенствено право за овај курс имају фабрични радници, занатлије и млађи помоћници мануфактурне радње.

У циљу унапређења кућевне текстилне индустрије сваке школске године отвараје се тромесечни курс за наше сељанке, сеоске учитељице и друга лица, која желе да се упознају с предењем на новим преслицама, с ткањем на разбоју с бразим чунком и бојадисањем постојаним бојама лана, памука, вуне и свиле.

Отварање курса за кућевну текстилну индустрију објавиће се на крају.

Предавање почиње 1-ог септембра 1928. год.

За упис потребно је поднети молбу и школско сведочанство, које треба слати на адресу: директору Текстилне Школе г. Чедомиру М. Јоксимовићу — Лесковац (палата Јовановић).

ШТЕДЊА И ОСИГУРАЊЕ ЖИВОТА.

Како да обезбедим своју старост и да осигурам породицу за случај своје смрти? То су питања, која сваки трезвени и културни човек поставља себи готово свакодневно. Једни се одлучују за обичан улог на штедњу, а други, поред тога, осигуравају живот код друштава за осигурање, јер на тај начин желе, да спасу породицу од глади, многих тешких брига и искушења. Смрт храниоца ненадокнадиви је губитак за породицу, али осигурана сумма, коју друштво за осигурање одмах исплаћују, утире многу горку сузу и помаже, да се многа важна породична питања лакше среди.

У колико је развијенија штедња и осигурање у толико је социјално благостање веће и због тога свим силама треба радити на томе да се и наш народ што више васпита за штедњу. У последње време осећа се јак покрет у овоме правцу, што није никакво чудо, кад се узме у обзир привредна криза, која је захватила све друштвене слојеве, а нарочито тешко погодила све привреднике. Зар је мали број породица остао на улици, потпуно незбринут чим су послови стали? Зар немамо примера, да је смрт храниоца довела породицу до просјачког штапа, јер после његове смрти све се мења и породица се тешко сналази, ако нема на расположењу готовине.

Пионери покрета за штедњу су многе наше банке и готово сва друштва за осигурање. Обична штедња код нас је много старијег датума од осигурања живота и због тога је свету приступачнија. Њу треба још више неговати и дужност је свих наших банака, да не пропусте ништа, што би користило у овоме правцу. Многе банке штампале су брошуре у којима на један леп, лак и убедљив начин пропагирају штедњу.

Али у последње време и осигурање живота захвата све више корена у нашем народу и то појава доказује, колико је сваки појединица почeo свесније решавати своје најважније животне проблеме.

Један привредник, који сву своју имовину улаже у послове, има више рачуна, да одваја годишње једну сталну суму, којом ће подмирити премију осигурања, јер је убеђен да је тиме регулисао опстанак породице за случај своје изненадне смрти. На тај начин он се спасава брига о породици, а уједно новац, који би

ради обезбеђења породице лежао код банака, може без страха у случају потребе уложити у своје послове.

Један веома добар начин штедње и у исто време осигурања уведен је у нашој средини код Окружне Банке у Ваљеву у заједници са чисто домаћим друштвом за осигурање „Шумадија“ у Београду. Овај начин назван је: осигурана штедња. Сва лица од 20 до 40 године старости могу постати улагачи по овој штедњи. Трајање штедње утврђено је на 15 година и по истеку тога рока улагач прими своту, која је унапред утврђена и која је платива и онда, и то одмах, ако улагача задеси смрт пре истека рока од 15 година. Ради олакшања уплате, улагачи могу добити и касице за домаћу штедњу.

Услови за ову осигурану штедњу веома су повољни и по јевтиноћи се знатно разликују од обичног осигурања.

Све ово доказује наше тврђење, да се са популаријањем штедње свих врста сваким даном иде све више напред и да сви друштвени слојеви, а нарочито привредници, на један савремен начин решавају проблем обезбеђења: како свога тако и своје породице.

СА СТРАНЕ

ПОСЛЕДЊИ ИЗБОРИ У НЕМАЧКОЈ СУ ЗАЛОГА МИРА.

У Немачкој су крајем пр. м. извршени парламентарни избори. Нас које је бес немачких јункера и империјалиста терао у страховиту кланицу 1914. год. мора одушевљати нова Немачка, Немачка, земља рада и напретка.

Данашња Немачка не личи ни по чему на Виљемову Немачку: док је она била земља страхова за цео свет, ова, данашња, Немачка је образац рада и мира за цео свет.

Грандиозни напори Немачке да се опорави рана као победена држава у рату, којој су наметнуте многе милијарде златних франака ратних оштета које има да плаћа победиоцима, морају задивити нас „победиоце“, јер она победеана, са колосалним теретима контрибуција и ратних дугова излази већ готово излечена и на свима пољима делатности даје примера шта се све може учинити кад се жели добро народу.

Немачка се је курталисала једне династије која је вековима владала. Немачка је победила комунистичког баука који је сметао њеном обновљању Немачка је најпосле убила империјалистичке тенденције љесних шовиниста који су сањали и сањају о обнови Виљемовог царства.

Последњи избори су донели крах немачким империјалистима, јер су 50% мандата изгубили у корист левичарских партија, од којих самим социјал-демократима народ је дао девет милиона гласова са 152 мандата. Победа демократских елемената у Немачкој мора радовати све пријатеље мира, а нас та победа мора радовати тим више што наше трговачке везе са Немачком све се више развијају а под новим политичким курсом оне ће бити, уверени смо, још тешње и искреније.

Поздрављамо демократску Немачку као искрену залогу мира у Европи.

ВЕСТИ.

Ваљевска гимназија.

На Видов-дан саопштена је ученицима-џамаја класификација, раздате „похвалнице“ ѡацима за одличан и врло добар успех и примерно владање. Нова школска година почне септембра о. г. Првог, другог и трећег септембра о. г. извршиће се упис у све разреде гимназије. Они који полажу испите из једног или два предмета имају се ради полагања пријавити молбама директору гимназије 16, 17 и 18. августа о. г.

Трке у Ваљеву.

Због свечаности на Церу, овд. Коло Јахача заказане трке за Видов-дан, 28. овог месеца одложило је. Трке ће се обавити у недељу 1. јула о. г. у 3 сата после подне.

Церска свечаност.

На Видов-дан је освећена костурница на Церу. Свечаности је присуствовало поред званичних представника, војске и велики број резер. официра истих крајева наше земље. Из Ваљева је овој свечаности присуствовало много резер. официра, као и делегати многих хуманих установа из наше Вароши.

Судски одмор.

28. јуна о. г. настало је судски одмор, који ће трајати до 14. август.

У првој половини одмора дежураће заступник председника судија г. Жив. Вујић са писарима г. Ђамија Јеленом Живановићем и Надеждом Остојићем, г. цом Маром Марковићем и г. Костом Милојевићем, а у другој половини судија г. Света Милисављевић са писарима г. г. Петром Ранковићем, Драгољубом Бркићем, Милорадом Спасојевићем и Стеваном Јовановићем.

За време судског одмора дежураћи ће обављати само оне послове који су законом оглашени за хитне.

Премештен.

Г. Богољуб Милошевић, дугогодишњи обл. протојереј премештен је у Београд. Г. Милошевић одлази на ново определење. Жалећи што г. Милошевић напушта нашу варош, желимо му сретан пут и све најлепше у новој средини.

Dr Рад. В. Теодосијевић.

Шеф унутр. одељења обласне ваљевске болнице премештен је за Штип.

Dr Миодраг Ивковић.

Санит. реферант ср. расинског постављен је за санит. референта обл. ваљевске с тим да прими и дужност шефа унутр. одељења обл. болнице у Ваљеву.

Певачко друштво „Чика Љуба“.

Ово једно певачко друштво у нашој средини с великом напорима свога хоровође г. Јураја Штеха, капелника дрин. дивиз. музике спрема се да одговори своме задатку. Поред мушких хора ових дана је образован и мешовити хор. Часови се држе у стану Ваљевске Трговачке Омладине у 9 сати у вече: понедељником, уторником, средом, четвртком и петком. Желети је да се сви који воле и разумеју песму буду чланови овога друштва. Упис се врши у дане када се и пева, закључно до 1. јула о. г.

Изложба џачких радова.

О Духовима у гимназиској згради наставник цртања г. Николај Пупинин приредио је изложбу џачких радова, која је изгледа прошла готово неопажена. Они који су је походили морали су похвалити напоран рад вредног г. Пупинина и радовати се успеху џака у цртању, а нарочито у малању разних предмета у националном стилу.

Обреновачка Бања.

Ова једина бања у нашој Општини још од 1 маја о. г. отворена је. Овога пута просторије бање проширене су, капацитет воде појачан. Ми најтоплије ову бању препоручујемо онима којима је потребна. Код наших домаћих бања не идимо у стране бање!

Пажња пријатељима, претплатницима и сарадницима нашега листа.

Сматрајући Вас као човека коме на срцу лежи напредак нашеј краја, ми Вам шаљемо први број листа и позивамо Вас да се свесрдно заузмете и са своје стране допринесете да „Глас Ваљева“ буде распострањен, читан и добро уређиван. Ми очекујемо од Вас не само да се претплатите, него да нам нађете претплатника, а и сами на листу сарађујете и извештавате нас о свима догађајима, особито културним манифестацијама Ваше средине, и шаљете нам корисне податке о привредним, хигијенским, културним приликама народнога живота. Свака здрава мисао, користан предлог, практичан савет добро ће доћи и биће радо штампан у листу.

Лист ће излазити, за прво време, сваке суботе. Претплата за годину износи 50 динара, за пола године 25 динара. Шаљите је по приложеном чеку бр. 51.216.

Рукописе, писане читко, само на једној страни, у што сажетијем облику и што чистијем језику, слати уреднику листа г. Јовану Бабићу професору гимназије — Ваљево.

Очекујемо Вашу моралну и материјалну потпору како би „Глас Ваљева“ био јавно гласило свих нас, израз наше животне моћи и тежње ка бољем, лепшем, срећнијем животу наше Области и наше државе.

Тржишне цене продуката на ваљевској пијаци дана 29-VI.

Жито: кукуруз бели 330—340, жити 320—330; пшеница 325—330; јечам нови 165—170; зоб стари 200—210; пасуљ бели ситав 450—500 крупни 600—700 за 100 кгр.

Стока: говеда према квалитету 5-7 по кг.; овце са јагњадима 200—300; јагњад и јарал 70—150 по комаду.

Коже: Говеђе сирове од 18 кг. теже 14—16, лаке 12—14 по кгр.; овчије ошишане 20—30, јагњеће 20—30 и јареће 30—45 по комаду.

Раквија: шљивовица мека 0,50—0,55, љута 0,55—0,60 по граду.

Дрва и грађа: дрво за гориво буково цепанце 80—85; сирово 75—80; греде, ласке и талпе букове 250—400, борове 300—450 по кубном метру.; шапирни растови 32—36, виле дрвне (букове) 5—6 по комаду.

Сено: ново 40—50 за 100 кгр.

Крев: 30—35 за 100 кгр.

Поврће: кромпир нови 2—3, грашак зрно 3

КУПУЈЕМ И ПРОДАЈЕМ

обвезнице ратне штете $2\frac{1}{2}\%$,
лозове црвеног крста, дуванске лозове, лутриске лозове 2% , државног зајма 7% , као и све остале државне папире.
Плаќам по највишем дневном курсу.

Исаак А. Вајнберг, Ваљево КОМИСИОН. РАДЊА
3, 1— Телефон бр. 1.

НАЈВЕЋИ ИЗБОР
нирибершко-парфимериске робе

Владете М. Петровића

ВАЉЕВО, Бирчанинова ул. бр. 1.
Цене солидне без конкуренције.

ПАРФИМЕРИЈЕ
свих француских марака.
Све врсте нирнибершке робе

на англо и детаљ.

Највећи избор:
авијатс карти филмских глумаца и т. д.

10, 1—1

кафана „Зора“. 9, 1—

ТРГОВИНА

ЈОВАНОВИЋ и АНТОНИЈЕВИЋ ВАЉЕВО

Препоручује велики избор:

Штофа за мушка и женска одела.
Свиле у разним бојама и квалитетима.
Крепбањо, крепдешин и крепжоржет у свима бојама и разним десенима.
Росајда клот и удесену.
Делина вуненог и памучног.
Цицева и Зефира разних.
Опал-батиста у свима бојама.
Шифона у свима ширинама и разним квалитетима.
Маркизета клот и удесену.

11, 1— ЦЕНЕ СУ СОЛИДНЕ.

Шешира разних.
Кошуља мушких и женских
Машни и крагни.
Чарапе мушких женских и дечијих.
Рукавица мушких и женских.
Кишобрана и Сунцобрана.
Пудер Коти и Убиган.

„ШУМАДИЈА“ Прво Српско Друштво

за осигурање и реосигурање у Београду

Основано 1913. год.

Телефон 730, 48-64.

Вука Каракића 10.

Бави се свима врстама осигурања, а нарочито против пожара, опасне крађе, свих врста транспората на суву и воду, аутомобила, несрећних случајева и т. д.

Препоручујемо нарочито осигурање вршаћих гарнитура против пожара свима привредницима.

Заступник „Шумадије“ за Ваљево и околину Ваљевска Окружна Банка.

Тражите код ове Банке услове за осигурање живота путем тзв.: осигуране штедње. То је једно јевтино и врло рентабилно осигурује, које је заинтересовало најшире слојеве у нашој земљи.

5, 1—

Пшенице,
Кукуруза,
Пасуља,
Брашна,
Суве шљиве,
Кромпира.

„ПРИВРЕДА“

Трговачко Акционарско Друштво у Београду

Херцеговачка улица број 7. (Сава)

УПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ 2,000.000— ДИНАРА.

Телеграм адреса: „ПРИВРЕДА“ Београд — ТЕЛЕФОН БР. 29-80.

Жиро рачун код НАРОДНЕ БАНКЕ С. Х. С. Пошт. чек рачун. бр. 51048.

Купује и продаје за свој рачун као и за рачун својих комитената по најповољнијим дневним берванским ценама све ововемаљске производе.

Прима у своје магацине робу у комисион и смештај под гаранцијом.
Осигурано против пожара.

2, 1—3

Аутобус Ваљево - Ковиљача

полази сваког дана ујутру у 7 часова за Ковиљачу.

Враћа се из Ковиљаче у 1 $\frac{1}{2}$ час по подне.

Путници се примају код кафана „Јадар“ и на железничкој станици.

Вожња 1 динар од километра.

Тоша Бојанић 1, 1—2

Продајем фијакер и амове

за 2 коња добро очувано. Продао бих и појединачно.

Обратити се
Анђелку Марјановићу
кафана „Зора“. 9, 1—

До Тадића апотеке

Најбоља је ШИВАЊА МАШИНА на свету

„ТИТАН“

иста шије напред и натраг, шије најдебље сукно као и најтању свилу.

Везе одлично и свака муштерија добија бесплатно учење веза у радњи.

Израђене су од најбољег, најфинијег челика тако, да се свакој муштерији даје 5 година гаранције.

Свака је конкуренција искључена, пошто сам успео добити ову робу из прве руке. — Услови најповољнији.

Поред машина имам на лагеру: Грамофона и велосипеда првог светског фабриката, делова за све врсте шиваћих машина, за грамофоне, бицикле и т. д.

У мојој специјалној механичарској радионици вршим оправке свих врста: шиваћих и писаћих машина, грамофона, бицикла и т. д.

Самостално постављање радио-апарата, за које дајем сва упутства и за поруџбину и за дозволу.

6, 1—

Моје цене су врло солидне - без конкуренције - дођите и уверите се.

Миленко О. Милићевић механичар, генерални заст. „Титан“ шиваћих машина.

ТРГОВИНА

Раденка Ј. Веселиновића, Ваљево

Препоручује своје комисиона стовариште
свих врста

Плугова и Копачица

под марком „Дивљи Вепар“
који су признати у целом свету као најбољи.

8, 1— ЦЕНЕ СУ ВРЛО СОЛИДНЕ.

Зоби,
Мекиња,
Јечма,
Сена,
Сламе,
Дрва.